

Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie

CURRICULUM

la unitatea de curs

Consilierea familială

(denumirea unității de curs)

Ciclul II - studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 031 Psihologie

Codul și denumirea programului: Consiliere psihologică în instituții și organizații

Forma de învățământ: Învățământ cu frecvență

Autor:

lector univ. dr., Corcevoi Maria

(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

(semnătura)

BALȚI, 2018

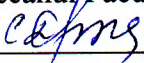
Discutat și aprobat la ședința Catedrei de psihologie
Procesul-verbal nr. 3 din 27.11.18
Șefa Catedrei de psihologie

(semnătura)

Conf.univ., dr., Silvia Briceag
(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte,
Procesul-verbal nr. 4 din 12.12.2018

Decanul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

(semnătura) Conf.univ., dr., Lora Ciobanu
(titlu didactic, titlu științific Prenume NUME)

1. Informații de identificare a cursului
Facultatea: de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie
Domeniul general de studii: 031 Științe sociale și comportamentale
Domeniul de formare profesională la ciclul I/II: 0313 Psihologie
Denumirea specialității / programului de master: Consiliere psihologică în instituții și organizații

Administrarea unității de curs Consilierea familială
(denumirea unității de curs)

Codul unității de curs / modulului	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea Orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			curs	seminare	laborator	studiu individual		
S.01.O.105	5	150	10	10	20	110	ex	rom

Anul de studii și semestrul în care se studiază: anul I, semestrul 1

Statutul: disciplină de specializare

2. Integrarea cursului în programul de studii

Curriculum-ul disciplinei date este predestinat masteranzilor de la specialitatea Consiliere psihologică în instituții și organizații. În cadrul cursului masteranzii însușesc un sistem de cunoștințe teoretice vizând principalele două școli de terapie familială care s-au concentrat asupra diferitelor aspecte ale sistemelor familiale: școala structural și strategică, Disciplina contribuie la pregătirea profesională a viitorilor psihologi prin dezvoltarea abilităților de promovare a metodelor și tehnicilor utilizate în dinamica procesului de intervenție cu familia, precum și în evaluarea efectelor sale.

3. Competențe prealabile

Pentru a studia acest curs masteranzii trebuie să posede cunoștințe vizând aspectele consilierii psihologice, competențe de evaluarea psihologică, să posede capacități de analiză a teoriilor psihologiei familiei, abordarea individuală și diferențiată a particularităților de vârstă a membrilor familiei.

4. Competențe dezvoltate în cadrul cursului

CPI. Utilizarea în consultanță a unui cadru conceptual solid bazat pe cercetare, cunoașterea și respectarea standardelor profesionale și etice

CP3. Evaluarea aspectelor funcționale ale grupurilor, dezvoltarea echipelor în organizații.

CT1. Asistența psihologică calificată prin interpretarea originală a abordărilor teoretice și aplicative din domeniul psihologiei.

CT2. Realizarea conexiunilor funcționale între rețelele teoretice ale psihologiei cu domeniile înrudite în scopul soluționării obiectivelor profesionale.

CT3. Adaptarea mesajului / comunicării la diverse contexte profesionale, ținând cont de particularitățile subiecților implicați. Luarea deciziilor și monitorizarea activității în echipă.

5. Finalitățile cursului

La finalul studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- să utilizeze un cadru conceptual solid și să respecte standarde profesionale și etice în consilierea de familie;
- să aplice tehnici specifice pentru intervenții la nivel de motivație pentru muncă și la nivel de gestionarea rezistenței la schimbare;
- să cunoască elementele terapiilor de familie pentru dezvoltarea echipelor în organizații;
- să înțeleagă și argumenteze valoarea strategiilor terapiilor de familie în scopul soluționării obiectivelor profesionale;
- să adapteze mesajul la diverse contexte profesionale ținând cont de strategiile însușite la cursul consilierea familială;
- să înțeleagă parametrii funcționalității și disfuncționalității familiale și să evalueze aspectele funcționale ale grupului.

6. Distribuția modulară a cursului

Tema	Unitatile tematice ale cursului	Nr. de ore 75					
		Studii cu frecvență la zi					
		<i>Prelegeri- 10 ore</i>		<i>Seminare 10 ore</i>		<i>Labor 20</i>	
		Aud.	S ind	Aud.	S ind	Aud.	S ind
1.	De la consiliere psihologică individuală la consilierea psihologică de familie Concepte de lucru ale consilierii de familie: 1. Contextul interpersonal; 2. Complementaritatea;	2	2	2	2	2	2

	<p>3. Cauzalitatea circulară;</p> <p>4. Triunghiurile</p> <p><i>Aplicații practice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Argumentați faptul că familia se comportă ca și cum ar fi o unitate;</i> - <i>Determinați rolul percepției familiei ca sistem în propria formare profesională.</i> - <i>Descrierea parametrilor funcționalității și disfuncționalității familiale;</i> - <i>Evaluarea aspectelor funcționale ale grupului.</i> 						
2.	<p>Elemente ale terapiei structurale de familie</p> <p>1. Noțiunea de structură familială;</p> <p>2. Subsistemele structurii familiale;</p> <p>3. Granițele sistemului familial;</p> <p>4. Etapele de dezvoltare ale sistemului familial;</p> <p>5. Diagnoza familială.</p> <p><i>Aplicații practice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Prezentarea elementelor terapiei de familie pentru dezvoltarea echipelor în organizații;</i> - <i>Prezentarea și evaluarea studiului de caz;</i> - <i>Prezentarea și evaluarea diagnozei familiei Brown (sursa: Mitrofan I. Terapii de cuplu și familie, p.97)</i> 	2	2	2	2	4	4
3.	<p>Tehnicile terapiei structurale de familie</p> <p>1. Strategiile terapiei structurale de familie:</p> <p>a) Contestarea simptomului,</p> <p>b) Contestarea structurii,</p> <p>c) Contestarea realității.</p> <p>2. Tehnici terapeutice:</p> <p>a) Alăturarea și acomodarea</p> <p>b) Lucrul cu interacțiunea</p> <p>c) Diagnosticul</p> <p>d) Evidențierea și modificarea interacțiunilor (intensitatea)</p> <p>e) Stabilirea granițelor</p> <p>f) Dezechilibrul</p> <p>g) Provocarea ipotezelor neproductive.</p> <p><i>Aplicații practice:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Modelarea jocurilor de rol,</i> 	2	2	2	2	5	5

	<p><i>respectând standarde profesionale și etice, cu aplicare tehnicilor și argumentarea rolului tehnicilor pentru intervenții la nivel de motivație pentru muncă și la nivel de gestionarea rezistenței la schimbare învățate</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Modelarea ședințelor de consiliere din abordarea structurală de familie respectând standarde profesionale și etice.</i> 						
4.	<p>Elemente ale terapiei strategice de familie</p> <p>1. Comunicare familială și tipuri (Comunicarea digitală, Comunicarea analogică);</p> <p>2. Caracteristicile terapiei strategice de familie;</p> <p>3. Simptomul ca metaforă;</p> <p>4. Impotența și puterea;</p> <p>5. Elemente ale demersului psihoterapeutic.</p> <p><i>Aplicații practice</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Prezentarea și argumentarea valorii strategiilor terapiei de familie în scopul soluționării obiectivelor profesionale;</i> - <i>Prezentarea și evaluarea studiilor de caz;</i> - <i>Adaptarea mesajelor la diverse contexte profesionale ținând cont de strategiile însușite.</i> 	2	2	2	2	4	4
5.	<p>Tehnicile terapiei strategice de familie</p> <p>1. Strategiile terapiei structurale de familie</p> <p>2. Tehnici terapeutice</p> <p><i>Aplicații practice:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Modelarea jocurilor de rol cu aplicare tehnicilor învățate;</i> - <i>Modelarea ședințelor de consiliere din abordarea strategică de familie respectând standarde profesionale și etice.</i> 	2	2	2	2	5	5

7. Strategii didactice

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbatere, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată.

Seminar: dezbatere, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor.

8. Activități de studiu individual

Descifrarea și studiul notițelor de curs	20	Pregătire prezentări orale	10
Studiu după manual, suport de curs	20	Pregătire examinare finală	10
Studiul bibliografiei minimale indicate	10	Consultații	2
Documentare suplimentară în bibliotecă	10	Documentare pe teren	0
Activitate specifică de pregătire, prezentări studii de caz (ore)	20	Documentare pe INTERNET	8
Realizare jocuri de rol	40		
Total 150 ore			

9. Evaluare: (forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finală, tematica tezelor de an)

Evaluarea curentă – lucrări de control, răspunsuri orale la seminarii, prezentarea produselor activităților individuale și de grup.

Evaluare finală -examen în formă orală; În procesul de evaluare curentă și finală se va ține cont de exigențele stipulate în regulamentul de evaluare, aflat în vigoare la USB.

10. Bibliografia

1. Corcevoi M. Mecanisme psihologice de atenuare a migrației economice în RM. Teza de doctor, Chișinău, 2018
2. Holdevici I. Elemente de psihoterapie. București: ALL, 1998. 276 p.
3. Konya Z. Terapie familială sistemică. Ed. a 2-a. Iași: Polirom, 2012. 296 p.
4. Madanes C. (trad.) Sirețchi A. Terapia strategică de familie. Ed. Institutul pentru cuplu și familie, Iași, 2011. 204 p.
5. Mitrofan, Iolanda. Terapii de familie, Ed: SPER, București, 2001. 247 p.;
6. Nicolas, Michael P.; Schwartz, Richard C. Terapia de familie: Concepte și metode, ediția a VI-a. Ed: Pearson Education, 2004. Ed în lb.română publicată de Asociația de terapie familial, 2005. 549.p;
7. Satir V. Arta de a făuri oamenii. Ed. Trei, București, 2010.457 p.
8. Satir, Virginia. Terapia familiei. Ed: SPER, București, 2011.
9. Trandafir M. S. Terapie de familie. București 2010. 310 p.
10. Turliuc M. N. Psihologia cuplului și a familiei. Iași: Ed. Performantica, 2004. 248 p.;
11. Vasile D. L. Introducere în psihologia familiei și psihosexologie. Ed: Fundației România de Măine, București, 2007

12. Zamoșteanu A. O. Psihoterapie familială și intervenții sistemice. Timișoara: Eurobit, 2008. 294 p.
13. Zapodeanu M. Terapii familiale și asistența socială a familiei. Ed. Lumen, Iași, 2008. 181 p.
14. Минухин С., Фишман Ч. Техники семейной терапии/ Пер. с англ. А.Д. Иорданского. — М.: Независимая фирма “Класс”, 1998. — 304 с.

Chestionar evaluare finală

1. Definiți ce este terapia/ consilierea de familie
2. Explicați rolul conceptului de sistem în consilierea de familie
3. Descrieți rolul conceptului *contextul interpersonal* în consilierea de familie și exemplificați;
4. Descrieți rolul conceptului *complementaritatea* în consilierea de familie și exemplificați;
5. Descrieți rolul conceptului *cauzalitatea circulară* în consilierea de familie și exemplificați;
6. Descrieți rolul conceptului *triunghiurile* în consilierea de familie și exemplificați;
7. Specificați conceptul de structură familială;
8. Prezentați subsistemele și rolul lor în structura familiei;
9. Caracterizați granițele și specificați rolul lor în structura sistemului familial;
10. Descrieți etapele de dezvoltare ale sistemului familial;
11. Expuneți în ce constă diagnoza structurală a sistemului familial;
12. Descrieți importanța strategiei *contestarea simptomului* în terapia structurală de familie;
13. Descrieți importanța strategiei *contestarea structurii* în terapia structurală de familie;
14. Descrieți importanța strategiei *contestarea realității* în terapia structurală de familie;
15. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia structurală de familie:
Alăturarea și acomodarea, Lucrul cu interacțiunea;
16. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia structurală de familie:
Diagnosticul, Evidențierea și modificarea interacțiunilor (intensitatea), Stabilirea granițelor;
17. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia structurală de familie:
Dezechilibrul, Provocarea ipotezelor neproductive.
18. Descrieți procesul de comunicare familială și tipurile (*comunicarea digitală, comunicarea analogică*);
19. Specificați care sunt caracteristicile terapiei strategice de familie;
20. Specificați ce se subînțelege prin sintagma „*simptomul ca metaforă*”; Care este valoarea acestei percepții în consilierea de familie;

21. Specificați rolul concepțiilor contradictorii de „impotență” și „putere” în înțelegerea funcționalității familiei;
22. Descrieți elemente ale demersului psihoterapeutic-strategic;
23. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia strategică de familie: *Intervenția paradoxală, Dominarea și controlul, Corectarea ierarhiei, Negocierile și contractele;*
24. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia strategică de familie: *Ritualuri și încercări, Dorința de a fi iubiți, Modificarea implicării unui părinte, Prescrierea simptomului, Prescrierea unui gest simbolic;*
25. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia strategică de familie: *Prescrierea simulării simptomului, A iubi și a proteja, Reapropierea membrilor familiei, Schimbarea - „cine ajută pe cine”, Permitearea fiilor să fie utili în mod adecvat.*
26. Caracterizați și exemplificați rolul următoarelor tehnici din terapia strategică de familie: *Orientarea spre viitor și gesturile de reparare, A regreta și a ierta, Crearea unui cadru emotiv-pozitiv, Găsirea protecției, Compasiune și unitate.*